Begeleiding van epilepsiepatiënten in de eerstelijnsgeneeskunde

Haio: CUIGNIEZ Penelope , U.G.
Promotor: BOECKXSTAENS Pauline , U.G.
Praktijkopleider: DERAVE Rudi , HERNALSTEEN André

Context: Een epileptisch insult is een aanval waarbij een tijdelijke verandering van het gedrag en/of bewustzijn optreedt. Dit is het gevolg van een neurofysiologische stoornis ter hoogte van de hersenschors (1–3). De diagnose epilepsie wordt gesteld na twee of meer epileptische insulten of na één epileptisch insult met een gestoord elektro-encefalogram (EEG) of/en een afwijking op beeldvorming (CT/MRI hersenen). Epilepsie is een ernstige en veel voorkomende chronische neurologische aandoening, met een wereldwijde prevalentie van 0,3-1%. Optimale begeleiding van deze patiënten is van cruciaal belang gezien de grote psychosociale impact en het verhoogde risico op handicap en vroegtijdige dood. Op basis van kwaliteitsindicatoren uit de literatuur wordt minimaal jaarlijkse neurologische opvolging geadviseerd ter bespreking van het ziektebeeld, de behandeling alsook het fysieke en mentale welzijn. Op heden is de kennis bij huisartsen over epilepsie beperkt en zijn geen richtlijnen voor huisartsen voorhanden waardoor patiënten niet optimaal opgevolgd kunnen worden. Er is nood aan meer kennis en/of een richtlijn voor huisartsen omtrent de aanpak en opvolging van epilepsiepatiënten in de eerste lijn, waardoor huisartsen kwalitatievere zorg voor epilepsiepatiënten kunnen bieden en de zorg voor deze patiënten gedeeld kan worden met de neurologen.

Onderzoeksvraag: Hoe kan de aanpak en opvolging van epilepsiepatiënten door huisartsen verbeterd worden ten gunste van de kwaliteit van zorg.

Methode: Deze masterproef werd opgesteld op basis van een literatuurstudie en een kwaliteitsverbeterend project. Data werden verzameld door middel van een kennisproef over epilepsie. Deze kennisproef werd opgesteld aan de hand van kwaliteitsindicatoren uit de literatuur. Een verwijsmodule werd geïmplementeerd in het elektronisch medisch dossier (EMD) bij alle epilepsiepatiënten. Een semigestructureerd interview met collega huisartsen van de praktijk over "de betekenis van kwalitatieve zorg voor epilepsiepatiënten" leverde nuttige resultaten op voor het kwaliteitsverbeterend project. Er werden 5 huisartsen geïncludeerd in de studie.

Resultaten: Het gemiddelde van de kennistoets was 15/25 (60%). De praktijk telt in totaal 50 epilepsiepatiënten. De verwijsmodule in het EMD kon 29/50 (58%) epilepsiepatiënten bereiken. 16/29 (55%) epilepsiepatiënten werden, ongeacht de verwijsmodule, reeds jaarlijks neurologisch opgevolgd. 8/29 (28%) epilepsiepatiënten werden tot voor de invoering van de verwijsmodule niet meer periodiek opgevolgd door de neuroloog. Deze 8 epilepsiepatiënten werden door middel van de verwijsmodule geheractiveerd en overtuigd tot het hernemen van neurologische opvolging. 4/29 (14%) epilepsiepatiënten stonden niet open voor het hernemen van neurologisch opvolging. Bij 1/29 (3%) epilepsiepatiënt is de arts er niet toegekomen om verwijzing te adviseren gezien tijdsdruk. Volgens huisartsen werden volgende struikelblokken voor neurologisch verwijzing gemeld door patiënten: “jaren aanvalsvrij zijn”, “de neuroloog doet toch niets” alsook “angsten voor afbouw medicatie”. De collega-huisartsen waren het er unaniem over eens dat deze masterproef voor meer bewustwording en interesse omtrent het onderwerp epilepsie heeft gezorgd.

Conclusie: Aan de hand van een literatuuronderzoek en een kennisproef werd een steekkaart opgesteld op basis van kwaliteitsindicatoren voor epilepsie met belangrijke adviezen voor huisartsen. De verwijsmodule in het EMD heeft een deel van de epilepsiepatiënten die niet meer

jaarlijks neurologisch opgevolgd werden, kunnen bereiken. Er is besloten met de collega’s van de praktijk om deze verwijsmodule te continueren (mits op orde stellen van de planning). Er werd op basis van het semigestructureerd interview volgende suggesties gedaan om in de praktijk kwalitatievere zorg te bieden voor epilepsiepatiënten: betere registratie van de diagnose epilepsie en introductie van specifieke epilepsieconsulten